

Informatienota

Onderwerp: Toepassing begrotingsvoorschriften BBV
BBV nr: 2015/515202

1. Inleiding

Naar aanleiding van het rapport van de adviescommissie Vernieuwing van de begroting en verantwoording gemeenten (de commissie Depla) is het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV) gewijzigd en is voorgeschreven dat er financiële kengetallen worden opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Deze verplichting geldt met ingang van de begroting 2016 en de jaarrekening 2015. Deze kengetallen beogen, in onderlinge samenhang, een bijdrage te leveren aan het inzicht in de financiële positie van de gemeente.

Deze kengetallen heeft de gemeente opgenomen in de begroting 2016 (pagina 131). Daarbij is aangetekend dat interpretatie van die kengetallen moeilijk is, omdat er geen normering is afgesproken. Conform de bedoeling van deze wijziging heeft het college hier een eigen beoordeling aan gegeven.

De provincie laat de gemeenten nu bij brief van 30 november weten dat de kengetallen gebruikt worden als onderdeel van het financieel toezicht. Dit is op zich niet verassend, omdat die kengetallen bijdragen aan het inzicht in de financiële positie van de gemeente.

Wat wel verassend is, is dat op het moment dat alle gemeenten hun begroting hebben vastgesteld, de provincie de kengetallen afzet tegen signaleringswaarden en indeelt in categorieën. De provincie gebruikt hiervoor signaleringswaarden die afkomstig zijn van een stresstest voor 100.000+ gemeenten. Van de provincie had verwacht mogen worden dat deze vooraf kenbaar zouden worden gemaakt. De kengetallen als opgenomen in de begroting 2016 hadden dan al afgezet kunnen worden tegen de signaleringswaarden, die de provincie toepast voor onder meer het financieel toezicht.

2. Kernboodschap

De provincie meldt dat ten behoeve van het financieel toezicht, met ingang van de begroting 2016, de nieuw verplicht gestelde financiële kengetallen in drie categorieën worden ingedeeld, die signaleringswaarden worden genoemd. Daarbij benadrukt de provincie dat aan deze categorieën geen kwalificatie is gegeven, omdat normering in eerste instantie aan de gemeente is. Wel wordt aangegeven dat als de set van signaleringswaarden een verontrustend beeld geeft, dat kan betekenen dat de financiële positie van de gemeente onder druk staat en dat maatregelen noodzakelijk zijn. De beoordeling aan de hand van de set van signaleringswaarden van de financiële situatie van Haarlem door de provincie wordt afgewacht.

Met ingang van de jaarrekening 2015 zullen, naast onze eigen beoordeling en normering, de kengetallen ook vergeleken worden met de signaleringswaarden aan de hand van de categorieën, zoals verwoord in de brief van de provincie van 30 november.

Uitwerking voor 2016:

De provincie deelt de kengetallen op in drie categorieën, A, B en C. Daar wordt niet direct een normering aan toegekend, maar er wordt wel gesteld dat categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest risicovol.

De door de provincie gebruikte signaleringswaarden zijn in tabel 1 afgezet tegen de kengetallen zoals opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de Programmabegroting 2016:

Tabel 1:

kengetal	Cat A	Cat B	Cat C	Haarlem	Score
1a netto schuldquote excl. doorgeleende gelden	< 90%	90-130%	> 130%	121%	B
1a netto schuldquote incl. doorgeleende gelden	< 90%	90-130%	> 130%	121%	B
Solvabiliteitsratio	> 50%	20-50%	< 20%	11%	C
Grondexploitatie	< 20%	20-35%	> 35%	5,75%	A
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%	-2%	C
Belastingcapaciteit	< 95%	95-105%	> 105%	114%	C

De vraag is of de provincie deze uitkomst verontrustend vindt en of dit tot uitdrukking komt in de beoordeling van de financiële positie door de provincie.

Voor wat betreft de interpretatie van de uitkomsten is er een verschil tussen de signaleringswaarden die de provincie hanteert en de normering die in de begroting 2016 is gehanteerd. Dit wordt onderstaand nog kort toegelicht.

Toelichting verschil in normering

- Netto schuldquote:** Geen verschil in normering, was ook in de begroting oranje (neutraal).
- Solvabiliteitsratio :** Is volgens deze normering categorie C en in de begroting categorie B. In Haarlem was als indicator de schuldratio afgesproken. Als de netto schuld gedeeld door de totale exploitatielasten meer dan 100% zijn, maar minder dan 150%, was de ratio oranje. Omdat er voor de solvabiliteitsratio geen normering was, was, is vooralsnog de kwalificatie oranje aangehouden.

- c. **Grondexploitatie:** Is in de begroting als oranje opgenomen, met als toevoeging neutraal, terwijl de normering van de provincie groen aangeeft. De keuze voor oranje in de begroting is ingegeven door het feit dat het kengetal opliep van 3,5 naar 5,75, dus ongunstiger dan bij de begroting 2015.
- d. **Structurele begrotingsruimte:** Omdat er nagenoeg evenwicht is, is in de begroting oranje gehanteerd. Bij de door de provincie toegepaste signaleringswaarden is elke uitkomst kleiner dan 0% categorie C.
- e. **Belastingcapaciteit:** Geen verschil in normering.

3. Consequenties

Toepassing van onze eigen beoordeling en de signaleringswaarden geeft meer duiding aan het financiële beeld van de gemeente. Als deze kengetallen meerjarig wordt gebruikt, kan tevens inzicht worden gegeven of dit beeld is verbeterd of verslechterd. Daarbij hoeft indeling in een categorie niet leidend te zijn, evenzeer van belang is of er een af-of toename van het risico binnen de categorie te constateren valt. De provincie zal dit beeld betrekken bij het financieel toezicht.

4. Vervolg

Via de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in begroting en rekening wordt college en raad geïnformeerd over de ontwikkeling van de kengetallen.

5. Bijlagen

De brief van de provincie Noord-Holland kenmerk 727773/727773

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester